

Іванна БАЙТЕЛЮК,
учителька технологій
Кам'янець-Подільського
ліцею №3

*технологічна
освітня галузь*

Викладання технологій в інклюзивному класі: від осмислення виклику до пошуку рішень

Сучасний урок має бути гнучким, доступним і орієнтованим на потреби кожного учня. Саме тому пілотування предмета «Технології» в умовах інклюзивного навчання стало не лише професійним викликом, а й можливістю вдосконалити власні підходи до викладання. Працюючи з учнями з особливими освітніми потребами, я передусім усвідомила, що традиційні методи навчання не завжди є ефективними. У процесі пілотування основну увагу було зосереджено на адаптації навчального матеріалу відповідно до індивідуальних можливостей кожної дитини, адже важливо, щоб кожен учень відчував свою успішність і був активно залучений до практичної діяльності.

На початковому етапі було проведено спостереження за учнями, вивчено їхні індивідуальні особливості, рівень сформованості навичок, інтереси та труднощі. Це дало змогу більш обґрунтовано спланувати уроки й визначити необхідні адаптації. Особлива увага приділялася організації практичної роботи, адже предмет «Технології» передбачає активну діяльність учнів. Для дітей з особливими освітніми потребами добираю завдання, які відповідають їхнім можливостям, але водночас залишаються цікавими й розвивальними. Зокрема, для окремих учнів спрощувала технологічні інструкції, завдання подавала поетапно, використовувала більше наочності та повторення. Наприклад, якщо для більшості учнів завдання передбачає виготовлення складнішого виробу, то для окремих учнів пропонувався спрощений варіант із меншим обсягом технологічних операцій.

У своїй роботі використовую диференційований підхід. Часто організовую роботу в парах або малих групах, де учні можуть підтримувати й допомагати один одному. Це не лише полегшує виконання завдань, а й сприяє формуванню толерантності та взаємоповаги в колективі. Спостерігаю, що така взаємодія позитивно впливає на загальну атмосферу в класі.

Впровадження проектної діяльності дає змогу кож-

ному учневі проявити себе, відчувати власну значущість і досягти успіху відповідно до своїх можливостей. під час реалізації учнівських творчих проектів учні мають можливість обирати рівень складності завдання, працювати у власному темпі, презентувати результати своєї роботи. Для учнів з ООП це особливо важливо, адже вони отримують можливість відчувати власну значущість.

Не менш важливим на уроці технологій є створення безпечного та комфортного освітнього середовища. Намагаюся організувати робочий простір так, щоб усі мали зручний доступ до матеріалів та інструментів. За потреби використовую допоміжні засоби або змінюю формат виконання завдань.

У процесі пілотування змінились і підходи до оцінювання. Перевага надається формувальному оцінюванню, коли враховується не лише кінцевий результат, а й зусилля учня, його прогрес і старанність. Адже для учнів важливіше відзначити навіть невелике їхнє досягнення, а не порівнювати з іншими.

Звичайно, у процесі роботи виникають і труднощі. Інколи бракує часу на індивідуальну роботу, інколи складно підібрати оптимальні завдання для всіх. Проте є переконання, що поступово ці виклики можна подолати завдяки досвіду, співпраці з колегами та постійному саморозвитку.

Пілотування предмета «Технології» в умовах інклюзивного навчання стало для мене важливим етапом у професійному зростанні. Прослідковуються зміни у ставленні учнів до навчання, вони стають більш впевненими у своїй діяльності. Особливо цінним є те, що кожна дитина, незалежно від своїх можливостей, має шанс реалізувати себе. Отже, власний досвід переконує мене, що інклюзивне навчання — це не лише про доступність освіти, а й про її якість, людяність і орієнтацію на потреби кожного учня. Предмет «Технології» має великий потенціал для реалізації цих принципів на практиці.